

SỞ GIÁO DỤC ĐÀO TẠO ĐỒNG NAI
TRƯỜNG THPT KIỆM TÂN
Mã số: .....

**CHUYÊN ĐỀ CÔNG TÁC CHỦ NHIỆM
MỖI GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LÀ TẨM GƯƠNG
ĐẠO ĐỨC VÀ SÁNG TẠO**

Người thực hiện: Nguyễn Trung Triệu

Lĩnh vực nghiên cứu:

Quản lý giáo dục

Phương pháp dạy học bộ môn:

Phương pháp giáo dục

Lĩnh vực khác

Có đính kèm:

Mô hình

Phần mềm

Phim ảnh

Hiện vật khác

Năm học: 2011- 2012

Sở Giáo Dục – Đào Tạo Đồng Nai CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Trường THPT Kiệm Tân Độc Lập - Tự Do - Hạnh Phúc

Thống Nhất, ngày 15 tháng 05 năm 2012

PHIẾU NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM NĂM HỌC 2011-2012

Tên sáng kiến kinh nghiệm: **Mỗi Giáo Viên Chủ Nhiệm Là Một Tấm Gương
Đạo Đức Và Sáng Tạo**

Họ và Tên tác giả: Nguyễn Trung Triệu

Đơn vị (tổ): Vật lí

Lĩnh vực:

- Quản lý giáo dục Phương pháp dạy học bộ môn
Phương pháp giáo dục Lĩnh vực khác

1. Tính mới:

- Có giải pháp hoàn toàn mới
- Có giải pháp cải tiến, đổi mới từ giải pháp đã có

2. Hiệu quả:

- Hoàn toàn mới và đã triển khai áp dụng trong toàn ngành có hiệu quả cao
- Có tính cải tiến hoặc đổi mới từ những giải pháp đã có và đã triển khai áp dụng trong toàn ngành có hiệu quả cao
- Hoàn toàn mới và đã triển khai áp dụng tại đơn vị có hiệu quả cao
- Có tính cải tiến hoặc đổi mới từ những giải pháp đã có và đã triển khai áp dụng tại đơn vị có hiệu quả cao

3. Khả năng áp dụng:

- Cung cấp được các luận cứ khoa học cho việc hoạch định đường lối, chính sách:
    Tốt Khá Đạt
- Đưa các giải pháp khuyến nghị có khả năng áp dụng thực tiễn, dễ thực hiện và dễ đi vào cuộc sống:
    Tốt Khá Đạt
- Đã được áp dụng trong thực tế đạt hiệu quả hoặc có khả năng áp dụng đạt hiệu quả trong phạm vi rộng:
    Tốt Khá Đạt

Giáo viên: Nguyễn Trung Triệu

XÁC NHẬN CỦA TỔ CHUYÊN MÔN

THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ
HIỆU TRƯỞNG

SƠ LƯỢC LÝ LỊCH KHOA HỌC

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ CÁ NHÂN

1. Họ và tên : **NGUYỄN TRUNG TRIỆU**
2. Ngày tháng năm sinh : 03 – 02 – 1979
3. Nam,Nữ : Nam
4. Địa chỉ : 113/3H VÕ DŨNG 3 XÃ GIA KIỆM
Huyện Thống Nhất - Tỉnh Đồng Nai.
5. Điện thoại : Nhà: 0613765975 , (ĐTDĐ): 0903645510
6. Fax Emai: TRUNG TRIEU 79@gmail.com
7. Chức vụ : Giáo viên.
8. Đơn vị công tác : Trường THPT Kiệm Tân – Huyện Thống Nhất
Tỉnh Đồng Nai.

II. TRÌNH ĐỘ ĐÀO TẠO

1. Học vị : Cử nhân Vật lí.
2. Năm nhận bằng : 2004.

Giáo viên: Nguyễn Trung Triệu

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

3. Chuyên ngành đào tạo : vật lý.

III. KINH NGHIỆM GIAO DỤC:

1. Linh vực chuyên môn giảng dạy môn vật lí.

2. Số năm giảng dạy kinh nghiệm 7 năm.

3. Chuyên đề có cách đây khoảng 3 năm.

3.1 xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực.

3.2 phát huy tính tích cực học tập của học sinh.

3.3 Mỗi Giáo Viên Chủ Nhiệm Là Một Tấm Gương Đạo Đức Và Sáng Tạo

MỤC LỤC

A. ĐẶT VĂN ĐỀ

I. Lý Do Chọn Đề Tài.

II. MỤC ĐÍCH VÀ NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU

1. Mục đích

2. Nhiệm vụ

III. THỰC TRẠNG

1. Học sinh

2. Giáo viên

3. Nhà trường

4. Đối tượng

B. GIẢI QUYẾT VĂN ĐỀ

I. Vài nét về vai trò của giáo viên chủ nhiệm lớp trong trường THPT KIÊM TÂN.

II. Những yếu tố của giáo viên chủ nhiệm lớp là tấm gương đạo đức.

1. Giáo viên chủ nhiệm lớp là tấm gương đạo đức cho học sinh.

Giáo viên: Nguyễn Trung Triệu

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

2. Tố chất làm nên một giáo viên chủ nhiệm lớp tốt.

3. Giáo viên chủ nhiệm là tấm gương sáng tạo.

III. GIẢI QUYẾT MỘT SỐ TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM

IV. CHUYỆN BÂY GIỜ MỚI KẾ

C. KẾT THÚC VĂN ĐỀ

I. KẾT THÚC.

II. KIẾN NGHỊ

A. ĐẶT VĂN ĐỀ

I. Lý Do Chọn Đề Tài.

Đối với sự nghiệp trồng người, hình ảnh người thầy mẫu mực luôn là tấm gương sáng cho các em học sinh. Bởi lẽ nghề dạy học không đơn thuần chỉ dạy cho học sinh tri thức, chữ nghĩa mà còn phải giáo dục học sinh thành một con người phát triển cao về trí tuệ, phong phú về tinh thần, trong sáng về đạo đức và luôn sáng tạo trong mọi hoàn cảnh. Và sinh thời Chủ tịch HỒ CHÍ MINH đã nói “**Non sông Việt Nam có trờ nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước đến dài vinh quang để sánh vai cùng với các cường quốc năm châu hay không, chính là nhờ một phần lớn công học tập của các cháu**” Không chỉ thế mà Bác còn nói “**Người có tài mà không có đức là người vô dụng, Người có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó**”

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

Do vậy, xuất phát từ vai trò trách nhiệm và sự gắn kết với học sinh mà đòi hỏi mỗi giáo viên chủ nhiệm phải giàu lòng nhân ái, vị tha, kiên trì, nhiệt tình, biết tôn trọng nhân cách của học sinh và được học sinh tin yêu. Giáo viên chủ nhiệm là người chịu trách nhiệm thực hiện mọi quyết định quản lý của hiệu trưởng, là người vạch ra kế hoạch, tổ chức cho lớp thực hiện các kế hoạch, đồng thời theo dõi và đánh giá việc thực hiện của học sinh. Không chỉ có thể giáo viên chủ nhiệm còn là chiếc cầu nối đa chiều(phối hợp với giáo viên bộ môn, các tổ chức đoàn thể và cha mẹ học sinh...)

Công tác chủ nhiệm lớp là rất quan trọng trong giáo dục hiện nay, giúp cho Ban giám hiệu tối ưu hóa quá trình quản lý một lớp học.

Một tập thể lớp học là tế bào hữu cơ của tập thể nhà trường, sự trưởng thành của một tập thể lớp gắn liền với sự phát triển của nhà trường.

Một tập thể học sinh tốt đem lại cho mỗi cá nhân những tình cảm tốt đẹp về tình bạn, chuẩn mực đạo đức, đời sống tâm lý phong phú và lành mạnh.

Một tập thể học sinh phát triển sẽ là phương tiện giáo dục toàn diện, đặc biệt là giáo dục phẩm chất đạo đức và luôn tiếp thu cái tốt, cái tiến bộ để loại bỏ cái xấu, cái lạc hậu.

Một tập thể học sinh thân thiện, tích cực trong mọi hoạt động là phương tiện giáo dục góp phần biến quá trình giáo dục thành quá trình tự giáo dục, quá trình quản lý thành quá trình tự quản lý.

Thế mà, trong thực tế có những quan niệm sai lầm trong nhận thức về chức vụ giáo viên chủ nhiệm lớp, chưa phù hợp và xứng đáng với tầm quan trọng của chức vụ này chưa đúng với các văn bản luật cũng như các văn bản quản lý giáo dục quy định và thậm chí có những phương pháp giáo dục lỗi thời, lạc hậu, áp đặt và quan liêu...

Dẫn đến những tình huống câu chuyện xảy ra trong giáo dục thật là đau lòng hiện nay:

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

Bạo lực học đường xảy ra liên tục, có xu hướng gia tăng, học sinh thường xuyên tổ chức bằng đấm, tụ tập đánh nhau ngay sau khi tan trường, sau đó quay video clip tung lên mạng.

Một số học sinh là nạn nhân của những phim ảnh, tập chuyện trên mạng không lành mạnh dẫn đến hậu quả chúng trở thành những người cha, người mẹ bất đắc dĩ khi đang còn ngồi trên ghế nhà trường.

Học sinh đang suy thoái đạo đức, tổ chức đánh giáo viên bộ môn, giáo viên chủ nhiệm.

Giáo viên chủ nhiệm nóng tính, thô bạo đã mắc phải những sai lầm nghiêm trọng như đuổi hàng chục học trò ra ngoài lớp, đánh học trò tại lớp, bắt học sinh đi bắng đầu gối quanh lớp, tự ý đình chỉ học sinh không cho vào lớp mỗi khi có tiết sinh hoạt và tiết học chuyên môn với những lý do mang tính chất cá nhân.

Phụ huynh học sinh thuê người đánh giáo viên chủ nhiệm trước cổng trường và tệ hơn nữa phụ huynh đứng trước lớp học đe dọa, dùng những lời nói vô văn hóa để sỉ nhục giáo viên chủ nhiệm

Vì vậy với tư cách là một giáo viên chủ nhiệm lớp và đồng thời là giáo viên chủ nhiệm giỏi nhiều năm. Tôi mạnh dạn viết một chuyên đề về công tác chủ nhiệm “**Mỗi Giáo Viên Chủ Nhiệm Là Một Tấm Gương Đạo Đức Và Sáng Tạo**”

II. MỤC ĐÍCH VÀ NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU

1. Mục đích

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và trực tiếp vai trò của giáo viên chủ nhiệm lớp trong công tác giáo dục đạo đức và sáng tạo để đề ra những giải pháp hợp lý nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức và sáng tạo để góp phần hoàn thiện nhân cách học sinh ở trường THPT.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

2. Nhiệm vụ

Nghiên cứu lý luận về các giáo viên chủ nhiệm lớp đã thể hiện vai trò của mình như thế nào trong công tác giáo dục đạo đức và sáng tạo cho học sinh và đã đạt kết quả như thế nào?

Đưa ra những giải pháp hiệu quả và cụ thể việc áp dụng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức HS trong trường THPT.

Tôi đã rút ra được những bài học kinh nghiệm từ việc trải nghiệm thực tế.

III. THỰC TRẠNG (Qua điều tra và quan sát tại trường THPT KIỆM TÂN)

1. Học sinh

Trong thời đại phát triển công nghệ thông tin, đặc biệt các phim ảnh đa dạng nội dung dẫn đến tâm sinh lý học sinh thay đổi, hành vi sống thay đổi các em sẽ làm theo những gì mình thích để thỏa mãn sự tò mò mang tính tâm lý... Một khác một số em sống trong địa vị xã hội khác nhau và điều kiện tuyển sinh vào lớp 10 còn là hệ bán công điều đó dẫn đến:

Có biểu hiện tha hóa, lạm dụng, tùy tiện trong sinh hoạt, vô ý thức trong quan hệ cộng đồng.

Mặc cảm với hoàn cảnh gia đình, bố mẹ bỏ nhau, gia đình không hạnh phúc, thiếu sự quan tâm nơi người thân.

Tỏ ra yếu đuối, nhu nhược dễ bị lôi cuốn và cám dỗ bởi những thói hư tật xấu trong xã hội

Một số em thiếu tự tin, không có điểm dựa tinh thần nơi người thân và tự kỷ trong cuộc sống

2. Giáo viên

Trong những năm gần đây đội ngũ giáo viên được coi là đã đủ về số lượng và chất lượng giảng dạy nhưng công tác chủ nhiệm lớp của mỗi giáo viên còn chưa đồng đều và tâm huyết với công tác chủ nhiệm, tuy rằng đội ngũ giáo viên

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo còn rất trẻ, năng động, nhiệt tình nhưng còn thiếu kinh nghiệm trong các tình huống sư phạm.

Cái khó khăn khi giáo viên chủ nhiệm lớp thường gặp là không được chủ nhiệm tiếp khi qua niên khóa mới của năm học, vì thế để theo dõi học sinh cá biệt rất khó tiến hành, đồng thời tình cảm giữa thầy với trò phải làm quen lại từ đầu, rất mất thời gian cũng như đưa lớp vào đúng quy đao nề nếp của nhà trường tương đối khó.

Bên cạnh đó một số giáo viên chủ nhiệm lớp rất tâm huyết với công tác chủ nhiệm, họ quan tâm lo lắng và sống chết với sự nghiệp giáo dục, để dẫn dắt thế hệ trẻ trở thành những con người “vừa hồng vừa châm” bởi lẽ khi sinh thời Hồ Chí Minh đã từng khẳng định “**Hiền dũng đâu phải tính sẵn, phần nhiều do giáo dục mà nên**”.

Riêng tôi là giáo viên giảng dạy bộ môn Vật lý và được Ban giám hiệu nhà trường bổ nhiệm làm công tác chủ nhiệm lớp, tôi luôn tự nhắc nhở mình đã chọn nghiệp giáo dục thì phải chuẩn mực về đạo đức và đến với thế hệ học sinh bằng tất cả sự quan tâm giúp đỡ. Tôi luôn sống theo câu nói của Cố Thủ tướng PHẠM VĂN ĐỒNG “**Nghề dạy học là nghề cao quý nhất trong các nghề cao quý sáng tạo nhất trong các nghề sáng tạo vì nó sáng tạo ra những con người sáng tạo**”

3. Nhà trường

Ban giám hiệu nhà trường luôn chọn ra những giáo viên có năng lực trong công tác chủ nhiệm để bổ nhiệm hàng năm, đồng thời hàng tháng tổ chức các cuộc họp về chuyên đề giáo viên chủ nhiệm lớp để cùng nhau học hỏi kinh nghiệm và sử lý các tình huống sư phạm.

Ban giám hiệu nhà trường luôn đồng hành cùng giáo viên chủ nhiệm lớp, chia sẻ những khó khăn trong công tác chủ nhiệm và cùng nhau để xử lý giáo dục học sinh cá biệt thay đổi hành vi và lối sống.

4. Đối tượng

Nghiên cứu quá trình chủ nhiệm lớp 12 của trường THPT KIỆM TÂN trong những niên khóa 2009 - 2010, niên khóa 2010 – 2011, niên khóa 2011-2012.

A. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Vài nét về vai trò của giáo viên chủ nhiệm lớp trong trường THPT KIỆM TÂN.

Hàng năm nhà trường không làm nhiệm vụ bổ nhiệm, miễn nhiệm, bãi nhiệm tùy theo thành tích hoặc sai phạm mà giáo viên chủ nhiệm mặc phái mà cứ kế thừa. Ví dụ giáo viên nào đã và đang chủ nhiệm lớp 12 thì cứ tiếp tục chủ nhiệm tiếp lớp 12 của niên khóa năm học mới. Một số giáo viên chủ nhiệm được bổ nhiệm với lý do cho đủ tiết chương trình trong khi chuyên môn công tác chủ nhiệm rất yếu, mờ nhạt trong công tác quản lý lớp. Một số giáo viên chủ nhiệm thì lại quá khắc khe, không tâm lý để xử phạt học sinh, kết quả giữa thầy và trò có sự nhìn nhận sự thật bị lệch pha... Bên cạnh đó lại có nhiều giáo viên chủ nhiệm lớp có năng lực và bản lĩnh thì công cuộc giáo dục sẽ đạt được nhiều thành tựu đáng kể.

Về mặt đánh giá xếp loại giáo viên, chỉ coi trọng chuyên môn mà chưa coi trọng hiệu quả quản lý lớp nơi giáo viên chủ nhiệm, lại có sự biểu hiện lệch lạc khi lớp có khuyết điểm thì quy trách nhiệm cho giáo viên chủ nhiệm, khi lớp có thành tích thì lẫn lộn giữa thành tích đoàn thể chứ chưa hẳn là của tập thể lớp do giáo viên chủ nhiệm lãnh đạo.

Giáo viên chủ nhiệm:

Được xếp loại hạnh kiểm học sinh.

Được thi hành kỉ luật học sinh theo quy định.

Được dự giờ các tiết học, các hoạt động giáo dục khác của lớp mình.

Được dự các cuộc họp của Hội đồng khen thưởng và Hội đồng kỷ luật khi các hội đồng này giải quyết những vấn đề có liên quan đến học sinh của lớp mình.

Được dự các lớp bồi dưỡng, các hội nghị chuyên đề về công tác chủ nhiệm.

Được quyền cho phép cá nhân học sinh nghỉ học không quá 3 ngày, nếu có lý do chính đáng.

Được tính thêm giờ lên lớp hàng tuần khi làm công tác chủ nhiệm lớp theo quy định hiện hành.

II. Những yếu tố của giáo viên chủ nhiệm lớp là tấm gương đạo đức.

1. Tố chất làm nên một giáo viên chủ nhiệm lớp tốt.

Giáo viên chủ nhiệm là cán bộ quản lý lớp cho nên người dạy giỏi và giáo viên chủ nhiệm giỏi không nhất thiết là một. Có đồng thuận, có lệch pha trong thực tế là bình thường. Tố chất quan trọng của giáo viên chủ nhiệm là tố chất của một con người hành động. Chủ nhiệm lớp phải nghiêm túc và cần một bộ óc kế hoạch hóa. Đối tượng quản lý lớp học phải là con người hoạt động trong hoạt động, không thể có một chương trình cài đặt sẵn mà phải lao vào làm, thấy đúng thì tổng kết và áp dụng rộng rãi, còn sai thì phải điều chỉnh kế hoạch kịp thời hoặc hủy bỏ theo quy trình:

Xây dựng kế hoạch – thực hiện kế hoạch – kiểm tra kế hoạch – tổng kết và vạch ra kế hoạch mới.

Rất cần ở chủ nhiệm lớp các phẩm chất đạo đức, nhiệt tình, sâu sát, cẩn cù, chịu thương chịu khó, quan sát tinh tế và đặc biệt phải là một chuyên gia tâm lý giỏi. Giáo viên chủ nhiệm phải là người thầy, người cha (me), người anh (chị) và là người bạn thân.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

Giáo viên chủ nhiệm cần có uy và có sức cảm hóa thuyết phục, có bản lĩnh để xử lý kịp thời các tình huống sư phạm đa dạng, phải biết đổi xử khéo léo, công bằng và nghiêm minh trong nhận xét đánh giá đối với học sinh.

2. Giáo viên chủ nhiệm lớp là tấm gương đạo đức cho học sinh.

2.1 Là tấm gương trong giảng dạy chuyên môn:

Trong môi trường giáo dục hiện nay, giáo viên chủ nhiệm là tấm gương để các em học sinh noi theo. Cách hành động, suy nghĩ, cư xử sẽ ảnh hưởng nhiều về quan niệm sống của học sinh. Bản thân tôi chủ nhiệm lớp 12 của nhiều niên khóa và là giáo viên trực tiếp giảng dạy bộ môn vật lý. Vì vậy trong môi trường giáo dục tôi đều có tác phong làm gương cho học sinh.

Soạn giáo án trước khi đến lớp: Chỉ khi nào giáo viên cảm thấy hứng thú với bài dạy thì sự hứng thú đó mới truyền sang học sinh một cách tích cực khi lĩnh hội kiến thức. Để tạo được sự hứng thú này thì giáo viên phải có một kế hoạch giảng dạy (chuẩn bị phiếu bài tập, thay đổi phương pháp giảng dạy theo hướng tích cực và tự lực, chuẩn bị đồ dùng giảng dạy và các thí nghiệm liên quan đến bài học), trước khi lên lớp, thay vì có một thái độ tùy cơ ứng biến trong dạy học. Khi người thầy có cái tâm trong dạy học thì học trò mới thay đổi hành vi học tập.

Tác phong trong giảng dạy: Giáo viên cần có lời nói gọn, rõ ràng, dứt khoát. Khi giảng dạy thì cần phải nhìn thẳng vào học trò với ánh mắt thân thiện, trìu mến. Hiểu tâm trạng nơi những học trò chưa hiểu được rõ bài học. Biết lắng nghe mỗi khi học sinh phát biểu và kiến nghị bài giảng để tạo sự thân thiện, gần gũi giữa thầy và trò trong tiết học. Điều này tạo cho học sinh làm việc theo nhóm một cách năng động và phát huy tính tự học.

2.2 Là tấm gương trong công tác chủ nhiệm:

Ngoài việc theo dõi sĩ số lớp, giáo viên chủ nhiệm cần nắm rõ thành phần gia đình thông qua bản sơ yếu lí lịch tự thuật của học sinh để biết được học sinh nào có hoàn cảnh khó khăn, diệt chính sách, bố mẹ li dị và mồ côi cha hoặc mẹ... thông qua đó giáo viên chủ nhiệm lớp thông cảm, chia sẻ, giúp đỡ và là chỗ dựa tinh thần cho các em.

Là tấm gương đạo đức trong tiết sinh hoạt lớp: Thực chất của việc giáo dục đạo đức phải bắt nguồn từ việc tác động về mặt nhận thức, xây dựng những rung cảm đạo đức, hình thành nhu cầu và niềm tin hướng tới các chuẩn mực đạo đức. Vậy trong tiết sinh hoạt lớp hàng tuần chỉ có 45 phút chúng ta phải làm gì? Để giáo dục đạo đức cho học sinh trong tiết sinh hoạt với khoảng thời gian quá ngắn mà công việc thì lại nhiều. Riêng tôi là một giáo viên chủ nhiệm lớp, Tôi thường chia thời gian như sau: 15 phút đầu giờ tổng kết tình hình học tập, nề nếp, chuyên cần...của lớp.(lớp trưởng, lớp phó, bí thư lớp làm công việc này, giáo viên chủ nhiệm sau khi nghe xong đánh giá và kết luận cuối cùng). 30 phút còn lại tổ chức cho lớp sinh hoạt theo chủ đề trong kế hoạch đã được định hướng trước.

- Trong giờ sinh hoạt lớp, giáo viên chủ nhiệm lớp luôn luôn nhắc nhở, động viên, bắt viết kiểm điểm mang tính giáo dục để hướng các em biết nhận lỗi khi làm sai, luôn luôn khen thưởng những em có thành tích tốt. Giáo viên chủ nhiệm phải thật bình tĩnh khi xử lý học sinh cá biệt, không nên làm cặc em mất danh dự trước tập thể lớp, mà phải thật tâm lí và cho các em cơ hội để sửa sai lầm, để các em cảm hóa và tự thay đổi khi nhận ra sự bao dung của giáo viên chủ nhiệm.

- Trong giờ sinh hoạt lớp, giáo viên chủ nhiệm phải dạy cho các em kỹ năng sống, có ý chí đương đầu với những khó khăn thử thách trong cuộc sống, biết tự bảo vệ bản thân, đồng thời bảo vệ lẫn nhau, dạy cho các em biết yêu thương, chia sẻ, lá lành đùm lá rách.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

- Trong giờ sinh hoạt lớp, giáo viên chủ nhiệm là một chuyên gia tâm lí có nghĩa là phải hiểu rõ tâm tư nguyện vọng, tình cảm và hoàn cảnh gia đình của mỗi em, đồng thời giúp các em biết ước mơ và chọn nghề theo lực học và sở thích của mình...

Vì vậy trong công tác chủ nhiệm nhiều năm khóa của năm học, lớp tôi luôn đứng thứ hạng xuất sắc về thi đua học tập và nề nếp dẫn đến việc xếp hạnh kiểm của các em học sinh cuối năm 12 của lớp tôi có 90% học sinh có hạnh kiểm tốt và 10% học sinh có hạnh kiểm khá (lí do bị không chế về học lực loại yếu) và không có em nào hạnh kiểm trung bình. Điều này đã đóng góp cho xã hội những thế hệ thanh niên trẻ có phẩm chất đạo đức tốt khi rời môi trường giáo dục THPT.

2.3 Là tấm gương đạo đức trong công tác sinh hoạt ngoại khóa:

Có thể nói rằng, các hoạt động phong trào có một vai trò quan trọng trong công tác giáo dục, góp phần hoàn thiện nhân cách của học sinh, đồng thời đẩy lùi các tệ nạn xã hội xâm nhậm học đường. Trong phong trào luôn thu hút sự tham gia đông đảo của học sinh và giáo viên chủ nhiệm. Hoạt động ngoại khóa giúp cho tình cảm thây và trò luôn thân thiện, giúp cho học trò có kỹ năng, sống cho – sống với – và sống nhặt. Các phong trào hoạt động ngoài giờ có thành công hay không chính là nhờ sự nhiệt tình và tâm huyết của giáo viên chủ nhiệm lớp.

Hàng năm trường tôi đều tổ chức phong trào thể thao, văn nghệ, cắm hoa nhân dịp chào mừng Ngày Nhà Giáo Việt Nam 20 – 11.

- Trong phong trào thể thao: Giáo viên chủ nhiệm lớp họp lại ban cán sự lớp, sau đó giao nhiệm vụ cho bí thư lớp chọn ra đội banh nam và nữ (gồm 10 nam, 10 nữ), lên lịch tập. Giáo viên chủ nhiệm lúc này đóng vai trò chỉ đạo, tham

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo
gia các trận tập dợt trướccc khi thi đấu. Giáo viên chủ nhiệm phải ngăn ngừa các
tình huống có thể xảy ra: không chửi thề, không gây hấn, không chống đối lại
trong tài vì trong thể thao trọng tài là “cha, mẹ”, có tinh thần đồng đội và luôn
đoàn kết. Khi thi đấu giáo viên chủ nhiệm lớp chỉ đạo cho thủ quỹ lớp làm băng
rôn và khẩu hiệu để tạo thêm tinh thần cho đội mình, đồng thời giáo viên chủ
nhiệm phải có mặt trong các trận thi đấu của lớp mình để cung cấp tinh thần cho
trận đấu...

Vì vậy trong phong trào thi đấu thể thao, lớp tôi luôn được nhận giải
thưởng nhất hoặc nhì, đồng thời nhận thêm giải phong cách trong thể thao.

- Trong phong trào thi cắm hoa để chào mừng Ngày Nhà Giáo Việt Nam: Giáo viên chủ nhiệm chọn ra những bạn có năng khiếu cắm hoa, những bạn này thường cắm hoa ở các giáo xứ đạo, bởi lẽ các bạn này đã được học qua lớp căn bản cắm hoa. Giáo viên chủ nhiệm chọn ra danh sách đội cắm hoa gồm 3 người, sau đó lên kế hoạch cho phần thi cắm hoa gồm: chủ đề, hình thức và ý nghĩa của bình hoa. Giáo viên chủ nhiệm luôn tôn trọng những sáng kiến của các em khi đưa ra ý tưởng trong bình hoa, luôn động viên khen gợi các em tham gia thi đấu, đặc biệt giáo viên chủ nhiệm phải góp ý, trao đổi và xây dựng nội dung ở phần thi thuyết trình để các em có ngôn ngữ đẹp và ý nghĩa trong phần thi...

Vì vậy trong phong trào thi cắm hoa để trào mừng Ngày Nhà Giáo Việt Nam, lớp tôi luôn đứng nhất hoặc nhì thường.

3. Giáo viên chủ nhiệm là tấm gương sáng tạo.

Giáo viên chủ nhiệm là người chịu trách nhiệm về sự phát triển toàn diện
của học sinh lớp mình phụ trách. Hoạt động của giáo viên chủ nhiệm về bản
chất là một trong những hoạt động sáng tạo nhất trong quá trình làm công tác
chủ nhiệm, là người xây dựng kế hoạch giáo dục riêng để giáo dục tập thể học
sinh lớp mình, biết tìm hiểu, nghiên cứu đổi tượng để xây dựng kế hoạch phát

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo triển tập thể học sinh, tạo nên sự đoàn kết thống nhất trong lớp, tạo điều kiện để phát huy ý thức tự quản của học sinh, xây dựng đội ngũ cán bộ lớp có năng lực để điều hành hoạt động của lớp. Giáo viên chủ nhiệm luôn chủ động tiếp xúc với học sinh để nắm bắt về điều kiện và hoàn cảnh của học sinh lớp mình, điều này vừa là trách nhiệm, vừa thể hiện được tình người trong mối quan hệ thầy – trò, tạo được ấn tượng tốt và xây dựng nên hình ảnh đẹp đẽ, cao cả của những người thầy trong kí ức học trò để tạo ra những con người sáng tạo trong môi trường giáo dục.

3.1 Nhiệm vụ của ban cán bộ lớp:

Nhiệm vụ Lớp trưởng: Tổ chức, theo dõi hoạt động tự quản của lớp(dưới sự chỉ đạo, cố vấn của giáo viên chủ nhiệm) như: các tiết sinh hoạt lớp hàng tuần, các cuộc hội ý cán bộ cốt cán của lớp...luôn luôn có trách nhiệm quản lý lớp trong mọi hoạt động tập thể của trường, nhận xét, đánh giá kết quả thi đua các mặt của lớp hàng tháng, học kì và năm học.

Nhiệm vụ của Bí thư đoàn: Nắm bắt và tiếp thu những thông báo, chỉ thị của Đoàn trường để kịp thời triển khai cho Đoàn viên trong chi đoàn thực hiện đầy đủ, thực hiện các phong trào Ủng hộ, quyên góp...do huy hiệu Đoàn và Đoàn trường phát động.

Nhiệm vụ của lớp phó học tập: Tổ chức, điều khiển các hoạt động tự quản học tập của lớp, tổ chức các buổi học tập theo chủ đề, tổ chức thi đua tìm hiểu, giải đáp các thắc mắc trong học tập, tổ chức 15 phút truy bài đầu giờ, theo dõi, đánh giá kết quả học tập của lớp hàng tuần, hàng tháng và báo lại cho giáo viên chủ nhiệm, Cập nhật thời khóa biểu.

Nhiệm vụ của thủ quỹ: Thu, giữ quỹ lớp, quản lý tài liệu...

Nhiệm vụ của các tổ trưởng: Theo dõi và điều khiển các hoạt động của tổ, nắm được tình hình cụ thể về học tập, kỷ luật của từng tổ viên, tổng hợp kết quả hàng tuần.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

3.2 Lựa chọn cán bộ lớp:

Cử lớp trưởng: Học sinh khá, sức khỏe tốt, năng động có trách nhiệm với tập thể, nói năng rõ ràng, tác phong chững chạc, gương mẫu trong học tập, là trụ cột xây dựng tập thể đoàn kết thống nhất...

Cử lớp phó học tập: Học giỏi, sẵn sàng hợp tác, chia sẻ kinh nghiệm với mọi người, gương mẫu trong học tập, là tấm gương sáng tự học và sáng tạo, thân thiện với mọi người...

Cử thủ quỹ: Nhiệt tình, trách nhiệm, trung thực...

Cử các tổ trưởng: Học khá, nhiệt tình, có tinh thần trách nhiệm, gương mẫu thực thi nội quy của trường lớp.

3.3 Hướng dẫn nội dung ghi chép sổ công tác cho từng loại cán bộ:

Sổ công tác của lớp trưởng: ghi nhiệm vụ của lớp trưởng, kế hoạch phấn đấu của lớp (nội dung, chỉ tiêu, biện pháp) cả năm, từng tháng từng tuần, kết quả thi đua của các tổ, cả lớp, ghi chép các hoạt động của lớp...

Sổ công tác của lớp phó: ghi nhận nhiệm vụ của lớp phó, dự kiến kế hoạch hàng tháng; kết quả hoạt động hàng tuần, hàng tháng...

Sổ công tác tổ trưởng: ghi tóm tắt nhiệm vụ của tổ trưởng: Danh sách và địa chỉ của tổ viên, kết quả học tập, kỉ luật trên tẩy...

Sổ công tác của thủ quỹ: ghi các khoản thu chi, thời gian thực hiện, rõ ràng và chi tiết.

3.4 Lập kế hoạch bồi dưỡng đội ngũ cán bộ tự quản: giáo viên chủ nhiệm cần bồi dưỡng các em về: nhận thức, nội dung công việc, đặc biệt là phương pháp làm việc. Sau mỗi một hoạt động, giáo viên chủ nhiệm cần động viên tạo cho các em sự tự tin, nêu bật điểm mạnh và chỉ ra những tồn tại khắc phục, qua

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo các hoạt động thực tiễn giúp các em sẽ phát huy năng lực tự quản, tính chủ động và sáng tạo.

3.5 Xếp sơ đồ lớp: viết xếp chỗ phải đảm bảo tính khoa học, tâm nhìn không bị che chắn.

Ưu tiên học sinh khuyết tật, thị lực kém.

Chú ý chỗ ngồi học sinh học lực yếu, cán bộ lớp.

- + VỚI HỌC SINH KHUYẾT TẬT XẾP CHỖ THEO NGUYỆN VỢNG
- + VỚI HỌC SINH KÉM THỊ LỰC: CẬN THỊ XẾP NGỒI BÀN ĐẦU, VIỄN THỊ XẾP NGỒI SAU.
- + VỚI HỌC SINH Ý THỨC HỌC TẬP YẾU, KÉM NÊN XẾP GẦN HỌC SINH CÓ Ý THỨC HỌC TẬP TỐT, Ở ĐẦU BÀN THUẬN TIỆN CHO GIÁO VIÊN ĐI LẠI KIỂM TRA NHẮC NHỎ.
- + VỚI CÁC TỔ TRƯỞNG NÊN NGỒI Ở CUỐI DÃY BÀN CỦA TỔ MÌNH ĐỂ DỄ QUẢN LÍ THÀNH VIÊN TRONG TỔ.
- + LỚP TRƯỞNG THÌ XẾP GẦN CUỐI LỚP VÀ NGỒI GẦN CỬA SỔ BÊN DÃY CỬA RA VÀO ĐỂ TIỆN BÁO CÁO TÌNH HÌNH CỦA LỚP VỚI QUẢN SINH.
- + LỚP PHÓ THÌ NGỒI BÀN ĐẦU BÊN PHÍA BÀN GIÁO VIÊN ĐỂ QUẢN LÝ SỐ ĐẦU BÀI LỚP.

Lưu ý:

- + Sau mỗi kì nên thay đổi chỗ ngồi, đổi bên để học sinh không bị quen điểu tiết một kiểu, Việc này tránh được tật của mắt.
- + Khi xếp chỗ ngồi phải chú ý đến tâm sinh lý của học sinh và giáo viên.
- + Sơ đồ lớp phải được niêm yết để mọi giáo viên có thể dễ dàng gọi tên học sinh.

III. GIẢI QUYẾT MỘT SỐ TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM

Tình huống 1: Bầu ơi thương láy bí cùng...

Bạn NTL học sinh khá lớp 12S⁸ có hoàn cảnh gia đình kinh tế khó khăn, mẹ làm cỏ mướn, bố đạp xe ba gác, gồm 5 anh chị em đều đang đi học, NTL là con gái đầu trong gia đình. Đầu năm 12 niên khóa 2009 – 2010 gia đình mua cho một chiếc xe đạp cũ với giá 1.200.000 VN đồng (MARTIN 107). Để tiết kiệm một

Giáo viên: Nguyễn Trung Triệu

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo
khoảng tiềng giữ xe trong nhà trường, em đã gửi xe ở sân một nhà gần trường
miễn phí. Vì chiếc xe không được ai trông giữ nên đã bị mất. Kết quả không có
phương tiện đi học vì nhà quá xa trường nên em đành nghỉ học trong nước mắt.

Trước tình huống này bạn phải làm gì để giúp đỡ em NTL

Giải pháp 1: Trường hợp này thường gặp ở trường, không quan tâm vì nghĩ
một em không ảnh hưởng gì đến lớp, lớp vẫn còn 42 em.

Giải pháp 2: Đến gặp trực tiếp gia đình, động viên gia đình tạo điều kiện cho
em đi học lại, nếu gia cảnh khó khăn quá thì làm đơn xin nghỉ sang năm học tiếp.

Giải pháp 3: Báo cáo trường hợp của em với ban thi đua của nhà trường là cho
em tạm nghỉ không quá 3 buổi và trình lên Ban giám hiệu nhà trường hoàn cảnh
của em. Sau đó giáo viên chủ nhiệm làm việc tư tưởng với lớp là cùng nhau
chung sức để giúp đỡ em. Có nghĩa giáo viên chủ nhiệm cùng bí thư đoàn của
lớp vận động cuộc Ủng hộ “lá lành đùm lá rách” để làm được điều này có hiệu
quả nhanh thì chính giáo viên chủ nhiệm phải ủng hộ đầu tiên.

Cách giải quyết tình huống.

Tôi chọn giải pháp 3: Sau khi được tin lớp trưởng báo, ngày hôm sau tôi lên
lớp lúc 15 phút đầu giờ truy bài để gặp lớp, thông báo với lớp sau tiết thứ tư cả
lớp ở lại thầy gặp, cả lớp lúc này cũng đã hình dung ra được vấn đề. Bắt đầu
vào vấn đề bằng một câu chuyện kể, để hướng các em vào nội dung tôi sắp
chia sẻ với lớp, câu chuyện tôi kể với mục đích cho các em có sự đồng cảm,
rung cảm giữa tình người với nhau, cùng chia sẻ với em NTL trong lúc gặp khó
khăn. Tôi nói: “các em sẽ đóng góp bằng tất cả lòng hảo tâm và chân tình để
giúp bạn NTL vượt qua khó khăn, còn thiếu bao nhiêu thầy ủng hộ thêm để cho
đủ số tiền mua lại cho bạn một chiếc xe đạp cũ.” Vậy là tôi được sự ủng hộ
của lớp rất nhiệt tình, số tiền tôi thu được là 1.020.000 VNĐ, bản thân tôi ủng
hộ 400.000 VNĐ, thêm vào đó hội phụ huynh lớp biết chuyện và đã ủng hộ
200.000 VNĐ, số tiền tổng cộng 1.620.000 VNĐ. Tôi cùng lớp trưởng, bí thư

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

Đoàn của lớp, đi mua một chiếc xe đạp cũ với giá 1.050.000 VNĐ, số tiền còn lại bỏ vào phong bì, trao tặng cho em NTL để bạn có cơ hội đến trường và thực hiện ước mơ của mình. Đồng thời tôi làm tờ tường trình xin BGH, Chi Đoàn trường, cho em được gửi xe trong trường miễn phí. Không chỉ thế Tôi cũng xin học bổng cho em 500.000 VNĐ của hội sinh viên Gia Kiệm trong dịp buổi trình diễn văn nghệ 25-12 đêm hát khuyên góp trao học bổng cho học sinh nghèo hiếu học tại địa phương... Qua đó tôi cũng giáo dục cho học trò minh mẫn bài học có ý nghĩa là sống cho – sống với – sống nhận và điều đó cũng thể hiện mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo cho học sinh noi theo.

Tình huống 2: Giáo viên chủ nhiệm phối hợp phụ huynh học sinh...

Em NHH 12S⁷ niên khóa 2010 - 2011 là một học sinh cá biệt thường xuyên vi phạm nội quy nhà trường (nghỉ học không phép, thường xuyên không học bài, mất trận tự trong giờ học,...) viết kiểm điểm nhiều mà vẫn vi phạm trở lại, giáo viên chủ nhiệm đã làm việc tư tưởng với bản thân em NHH nhưng không có chiều hướng thay đổi, giáo viên chủ nhiệm đến tận nhà phụ huynh để chia sẻ, nhưng chưa kịp trình bày xong vấn đề thì phụ huynh nóng tính đã tát em NHH tới tấp vì đã làm xấu hổ gia đình.

Vào địa vị của giáo viên chủ nhiệm bạn xử lý thế nào?

Giải pháp 1: Bạn im lặng không nói gì vì đó là chuyện của gia đình giáo dục con cái, đồng thời đó cũng là mục đích để gia đình cho em một bài học khi em phạm lỗi.

Giải pháp 2: Bạn đứng lên bỏ về vì bạn cảm thấy gia đình thiếu sự tôn trọng giáo viên chủ nhiệm.

Giải pháp 3: Bạn can thiệp không cho xảy ra bạo lực gia đình, Đồng thời bạn dùng lí lẽ và tâm lí sự phạm mà bạn đã được học để giải thích và cho phụ huynh hiểu cách giáo dục như vậy không hiệu quả và yêu cầu gia đình phối hợp với nhà trường để giáo dục em trở nên tốt hơn.

Giáo viên: Nguyễn Trung Triệu

Cách giải quyết tình huống.

Tôi chọn giải pháp 3: Việc phải đến tận nhà học sinh cá biệt là một điều bất đắc dĩ, bởi giáo viên chủ nhiệm phải đương đầu phản ứng từ phía gia đình. Nhưng thiết lập mối quan hệ giữa gia đình và nhà trường trong việc giáo dục học sinh là nhiệm vụ vô cùng quan trọng. Tại sao ta không mời phụ huynh lên trường để họp về vấn đề đó? Vì việc đến nhà học sinh có nhiều ý nghĩa quan trọng (xem gia cảnh và tìm hiểu hoàn cảnh gia đình, tạo sự thân thiện và đồng thời thể hiện cái tâm của nhà giáo...). Vì muốn thay đổi hành vi người khác thì trước hết phải thay đổi hành vi bản thân mình.

Đứng trước tình huống khó xử này bản thân giáo viên chủ nhiệm phải bình tĩnh, khéo léo, kiềm chế sự tự ái để nhanh chóng tìm ra hướng giải quyết. Trước hết tôi đứng dậy ngăn không cho bạo lực gia đình xảy ra tiếp tục và phân tích để phụ huynh nhận ra rằng trong việc giáo dục học sinh bạo lực không đem lại kết quả tốt mà đôi khi nó còn có tác dụng ngược lại. Sau khi phụ huynh đã lấy lại bình tĩnh, tôi lại bắt đầu câu chuyện một cách nhẹ nhàng, cởi mở và chân tình như là lời tâm sự, chia sẻ, không nên có ngôn ngữ kể tội và tố cáo. Tôi bắt đầu giải thích cho phụ huynh học sinh hiểu nhà trường luôn coi trọng vai trò của gia đình trong việc phối hợp để giáo dục học sinh, nhất là khi chúng trở thành học sinh cá biệt, gia đình không nên dùng bạo lực để giáo dục vì vô tình đã xúc phạm đến danh dự và lòng tự trọng của em. Ở độ tuổi học sinh THPT các em đã có ý thức về cái tôi cá nhân, cần được người lớn tôn trọng và tin yêu. Chính vì vậy sự nhẹ nhàng, ân cần nhưng tuyệt đối nghiêm khắc mới có tác dụng giáo dục khi chúng có lỗi. Bạo lực hay xúc phạm đến lòng tự trọng chỉ khiến chúng dễ nảy sinh tâm lý chống đối và trở nên ương ngạnh hơn mà thôi.

Với sự quan tâm của giáo viên chủ nhiệm và tình thương yêu của gia đình đã thúc đẩy em tiến bộ hơn trong kỉ luật nề nếp cũng như học tập sau cuộc gấp phụ huynh.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

Tình huống 3 : Giúp học sinh có phương pháp học tập thích hợp...

Trong tiết văn học, em VQĐ là học sinh giỏi lớp 12S⁹ niên khóa 2011 - 2012 thường xuyên mang bộ môn Toán – Lý – Hóa (em có chí hướng thi đại học khối A) giải lén và nhiều lần bị giáo viên bộ môn Văn bắt gặp nhắc nhở nhiều, sau đó cứ còn tiếp tục vi phạm, nên giáo viên bộ môn Văn phê vào sổ đầu bài, đồng thời báo cáo với giáo viên chủ nhiệm để giải quyết.

Vào địa vị của giáo viên chủ nhiệm bạn xử lý thế nào?

Giải pháp 1: Nhắc nhở, viết kiểm điểm rồi cho qua chuyện vì đồng cảm với em VQĐ vì môn văn không có trong chương trình thi khối A, còn thi tốt nghiệp, tin chắc em sẽ đậu.

Giải pháp 2: Bắt viết kiểm điểm, đồng thời xin lỗi giáo viên bộ môn Văn trước lớp, giáo viên chủ nhiệm kiến nghị với giáo viên bộ môn văn sẽ đuổi xuống phòng quản sinh không cho học tiết văn hôm đó, sau đó mời phụ huynh lên họp, nếu còn tiếp tục vi phạm.

Giải pháp 3: Trong cuộc đời giảng dạy trong nghiệp giáo dục, còn hạnh phúc nào hơn mỗi khi giảng bài luôn được sự chú ý, xây dựng bài và hoạt động theo nhóm tích cực. Điều đó thể hiện sự kính trọng của học sinh với giáo viên chúng ta. Vì thế đối với tình huống này, giáo viên chủ nhiệm phải làm việc tư tưởng, để em nhận ra được cái sai của mình, phải biết tôn sư trọng đạo. Tạo ra tình huống “ gậy ông đập lưng ông”, giúp em thay đổi phương pháp học.

Cách giải quyết tình huống.

Tôi chọn giải pháp 3: Em VQĐ là một học sinh giỏi, là người hiểu biết lí lẽ, chỉ vì quyết tâm vào đại học năm đầu ngay sau khi đậu tốt nghiệp, nên em có phương pháp học lệch môn. Có nghĩa chỉ đầu từ nhiều thời gian cho các môn có thi khối A, điều đó vô tình em đã xúc phạm đến lòng tự trọng của giáo viên bộ môn Văn. Thứ 2 đầu tuần sau tiết chào cờ là tiết sinh hoạt, tôi lên lớp sinh hoạt như thường lệ, tôi vào lớp lấy sổ điểm bộ môn vật lý ra (tôi là giáo viên giảng

Giáo viên: Nguyễn Trung Triệu

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo dạy môn vật Lý) gọi em VQĐ lên cho thay kiểm tra miêng bài cũ, lúc này cả lớp nhốn nháo lên, rồi tôi ra hiệu trật tự lớp, em VQĐ đứng lên thưa với tôi rằng “ thưa thầy! bây giờ là tiết sinh hoạt, không phải tiết Lý, ngày mai thầy có hai tiết, hôm nay em không mang vở và không chuẩn bị bài” tôi từ từ ân cần nói “vậy hôm nay thầy thích kiểm tra bài cũ, riêng đối với em được không ” em VQĐ thưa “ thưa thầy! Xin thầy tôn trọng em, vì đây là tiết sinh hoạt lớp, thầy không có quyền đó ” lúc đó tôi tạo ra tình huống “gây ông đập lưng ông” quá thành công. Tôi lại nói tiếp “vậy tại sao em lại có quyền khi học môn văn lại mang Toán – Lý – Hóa ra làm bài tập, điều đó em có tôn trọng giáo viên bộ môn văn không?” Lúc này em VQĐ đã hiểu ra ý của tôi và cúi mặt xuống đất, rồi nói nhí nhí trong miêng “ thưa thầy em xin lỗi, em đã hiểu rồi ạ” tôi lại nói tiếp “em ngồi xuống, về nhà suy nghĩ, viết kiểm điểm, chiều nay 1h45 lên phòng quản sinh nộp kiểm điểm và gấp thay”. Chiều hôm đó bằng những lời tâm sự nhẹ nhàng nhưng thẳng thắn và có trách nhiệm để chia sẻ phương pháp học cùng với giáo huấn đạo đức tôn sư trong đạo, tôi nói “ Thầy biết em lo lắng cho việc học của em là quyết tâm phải đậu đại học năm đầu, nhưng em ơi ! em đang học lệch môn và sai phương pháp, đồng thời em vô tình đã xúc phạm đến giáo viên bộ môn, thầy biết là em không cố ý, thầy tin điều đó nơi con người em là một học sinh giỏi ” lúc đó tôi vừa nói tôi vừa nhìn thẳng vào mắt em, hình như tôi thấy đôi mắt em bắt đầu đỏ lên như muốn khóc, và hối lỗi. tôi tiếp tục chia sẻ “ tận dụng thời gian trên lớp, học môn này lại mang môn khác ra học là một phương pháp thiếu khoa học, như vậy em không tiếp thu được bài trên lớp, về nhà em lại mất công học lại còn mất nhiều thời gian hơn, thay vì em tập trung học trên lớp để khai quát kiến thức và lĩnh hội kiến thức một cách nhanh nhất, về nhà em chỉ xem qua là nhớ, thời gian còn lại em học các môn khác, em nên đưa mình vào kỷ luật của mình là giờ nào thì việc đó nó sẽ giúp em thành công nhiều sau này. Tôi tin em làm được, bây giờ em nộp lại kiểm điểm rồi ra về

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo ”.Em chào Tôi về, 5 phút sau tôi được em nhắn một tin vào máy điện thoại của tôi “Con cám ơn thầy... Thầy đã cho phép con phạm lỗi và dạy con biết học hỏi từ những lỗi lầm đó.”

IV. CHUYỆN BÂY GIỜ MỚI KẾ:

Câu chuyện thứ nhất: Vì sao tôi thích làm giáo viên chủ nhiệm.

Tôi biết rõ các học trò tôi. Hàng hàng lớp lớp những cô cậu 12s⁹ òa ra như đàn ong vỡ tổ tràn ngập các sảnh ngôi trường THPT Kiêm Tân. Ngày nào cũng như ngày nấy, chuyện trò râm ran, bước chân xao xác trên nền gạch của ngôi trường. Từ vị trí của mình (cửa phòng giáo viên) tôi ngắm nhìn lũ trò nhỏ như một vị tướng đang duyệt quân và mỉm cười vì sự thật tôi có thể nhớ tên từng em một.

Tôi biết các điều thầm kín của các em, tôi biết các mẩu chuyện đời của các em. Công Khanh luôn khép nép và nhút nhát, sỹ sĩ tôi biết em như vậy bởi ở nhà em luôn cố không để ai để ý đến em vì em sợ đôi bàn tay thô bạo của người cha dượng luôn sẵn sàng cho em những cái tát nẩy lửa, Tuấn Anh có thể chơi đá banh như một cầu thủ điêu luyện khiến tất cả các bé học trò nữ đều ngất ngây mỗi khi em và mái tóc đen bóng bênh của em phớt qua như làn gió và em quả nhát gái nên không dám mạnh dạn ngỏ lời mời cô bạn gái mình yêu thích đi chơi. Tui nhóc coi Ngọc Cường như một chú hề của lớp, nhưng tôi biết em luôn mơ ước trở thành một nhà khoa học vật lý (và vì thế tôi giới thiệu em tham gia đội vật lý tài năng của trường). Tôi biết rõ các học trò mình vì tôi là thầy dạy vật lý đồng thời là giáo viên chủ nhiệm của chúng. Các em đã tin tưởng tôi nên hồn nhiên trải lòng mình lên các trang viết trong mỗi buổi sinh hoạt theo chủ đề hàng tuần, và nhờ thế tôi đã được vinh dự có mối dây thầm kín của riêng tôi với từng em một.

Tôi dạy các học trò tôi về kỹ năng sống, và tôi cố để cho các em tìm được sự giải nén và thổi lộ mình qua việc viết văn. Chúng tôi đã học được cách tin vào

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo nhau trong giờ sinh hoạt lớp để thổi lộ hết ruột gan của mình ra, và chúng tôi cũng học được rằng cần có lòng dũng cảm mới dám chia sẻ chân thật với nhau những điều mà ta thường dấu kín. Hàng ngày, trong lớp học, tôi thấy lòng dũng cảm đó, và luôn sẵn sàng chờ trước những lời thốt ra từ đáy lòng các học trò tôi.

Một trong các thí dụ về điều đó xảy ra trong một buổi sinh hoạt lớp với chủ đề “ Cảm nhận bản thân và yêu thương cuộc sống” tổ chức vào cuối học kỳ trong đó học sinh dũng cảm chia sẻ từ nội tâm hướng ra bên ngoài. Lớp chúng tôi trước đó có một câu hỏi sinh mới chuyển đến tên Thanh Tùng. Thanh tùng có vóc dáng nhỏ nhắn, có nét mặt bụ sủa và đôi má lúm đồng tiền với cái răng khểnh duyên duyên.

Thật đó, lần đầu tiên Thanh Tùng đến lớp, Hồi bắt đầu kì II, một bạn học sinh trong lớp bảo “ Này! Nhớ đến nhầm lớp rồi. Xuống lớp 10 của nhóc đi”.

Đáp lại, Ai bảo: “Tôi là Hoàng Thanh Tùng, được chuyển đến lớp 12s⁹”

Tuy có giọng giống như vậy, nhưng Thanh Tùng chỉ mới đến và còn chưa quen lầm với lớp nên tôi không ngờ em dũng cảm tham gia trình bày trong buổi tọa đàm này. Tôi lại có dịp thót tim của một giáo viên chủ nhiệm, chỉ sợ trong khi em đang chia sẻ vẫn đề của mình thì có em khác quay rưng rുng chẽ điều em. Cả lớp im lặng và Thanh Tùng bắt đầu chia sẻ.

Em mở đầu với giọng lớn và rõ: “ Nếu như tôi có một điều ước, thì tôi sẽ ước gì tôi gặp được cha...” và em đã thành công trong việc tạo sự chú ý nơi đám học trò tinh nghịch của lớp 12s⁹ khiến tất cả ngồi im lặng nghe. Em kể ra em chưa hề biết mặt cha mình, ông đã bỏ nhà đi từ lúc Thanh Tùng còn là một em bé. Em chia sẻ chi tiết rất riêng tư về việc em phải phẫn đố như thế nào khi trở thành người đàn ông duy nhất trong nhà khi còn độ tuổi quá nhỏ như vậy: phải cắt cỏ ngoài vườn, sửa chữa đường ống nước bị hỏng. Em thổi lộ cho chúng tôi nghe những tư tưởng liên tục chạy rầm rật trong đầu em về cha mình sẽ là người như thế này thê nợ về những lí do có thể khiến ông bỏ nhà đi.

Mắt tôi điể̂m qua các gương mặt tìm nhũng v̄e mặt nào đang muốn quây trêu chọc Thanh Tùng nơi đám học trò lớp 12s⁹ mà tôi biết luôn sẵn sàng nhào lên quây kẽ tő ra yếu mêm. Nhưng không, không có ai tő v̄e muốn chẽ nhạo Thanh Tùng. Không có đôi mắt nào trợn lên hay dáng điệu tő v̄e chán nghe hay giả vờ té xỉu. Tất cả các em học trò đều lắng nghe, thật sự lắng nghe. Mắt các em nhìn chăm chú vào cậu bạn Thanh Tùng, và thầm từng lời của bạn như một miếng xốp hút nước. Tim tôi ngập tràn cảm xúc.

Thanh Tùng tiếp tục chia sẻ, nhũng cơn ác mộc xảy ra mỗi đêm, vì chưa bao giờ được biết con người quan trọng đến nhường ấy trong cuộc đời em, tất cả chỉ là ảo ảnh. Tôi có thể nghe được giọng em dần dần như run lên vì xúc động trong khi em đang chia sẻ nhũng điều ước ao cháy bỏng và thành thật tận đáy lòng em. Tôi thấy một giọt nước mắt bắt đầu lăn tròn trên một bầu má bụ sữa của em. Tôi nhìn sang đám khán khả bé nhỏ. Mắt xuân Mai ướt đầm nước mắt, cũng như một số em khác đang ngồi lắng nghe nhũng lời tâm tình của Thanh Tùng.

Tôi thầm nghĩ: Các em đang để cho bạn Thanh Tùng chia sẻ một điều mà có lẽ bạn chưa hề chia sẻ trước đây, các em không phê bình bạn hoặc chẽ nhạo bạn. Tôi thấy cổ họng mình như nghẹn lại.

Thanh Tùng đã gần xong, em cố chia sẻ nốt câu cuối: “ Nếu như tôi có một điều ước, thì tôi ước được gặp cha tôi, như vậy tôi sẽ...” Nói tới đây em nghẹn hắng lại, nước mắt em bắt đầu tuôn ra, và nước mắt chúng tôi cũng vậy. “...như vậy tôi không phải mỗi đêm nằm trên giường ngủ phải nhắm chặt mắt cố hình dung xem khuôn mặt cha mình như thế nào”.

Tôi chưa kịp có lời bình luận nào thì cả lớp đã đứng dậy vỗ tay. Thanh Tùng mỉm cười rộn ràng đến mang tai khi các bạn nhào đến ôm em. Lòng tôi như vỡ òa vì hạnh phúc.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

Vật đó, tôi đứng lớp chủ nhiệm là vì thế đó. Tôi đứng trên mục giảng vì như vậy, tôi được phép học những bài học già sau khuôn mặt các học trò tôi. Tôi đứng lớp vì tôi có cơ hội ngắm nhìn các em nhỏ lớn lên, cười đùa, học tập và yêu thương. Tôi thích làm giáo viên chủ nhiệm vì những học trò như 12s⁹.

Câu chuyện thứ 2: **Cho con đi vào xã hội.**

Thằng Phúc đẹp trai, lanh lẹ, thông minh, nói như sáo. Để thương qua chừng! Nó sẽ chạy ra nhanh với má nó, đang đợi nó trước cổng trường như thường lệ. Nó kia rồi!... Nhưng hôm nay nó không niềm nở như mọi hôm. Má nó cầm tay nó. Nó vùng vằng:

- Ngày nào má cũng rước con hoài!
- Má phải rước con, đưa con về tối nhà. Lẽ còn bị xe cán hay bị bạn bè xấu dụ thì sao?
- Thằng Hiếu có ai rước nó đâu. Mà có xe nào cán nó đâu, hay có ai dụ nó đâu.
  - Má rước con, con không mừng thì chớ, lại còn vùng vằng với má?
  - Má rước con, con mặc cởi với bạn bè quá à! Má đừng rước con nữa. Con đi xe đạp với các bạn được rồi.

Má em bị hụt hẫng, cảm thấy đang mất dần một đứa con yêu dấu. Thương nó, nó không cần. Đường như có một nỗi bất hạnh đang chờ đợi má nó. Má nó hốt hoảng...Nhưng có gì đâu mà phải hốt hoảng. Đó là những lời tâm sự của má nó đến với tôi là giáo viên chủ nhiệm của Phúc. Tôi chia sẻ với chị như sau:

- Người là một con vật có xã hội tính. Ông là một trong các loài động vật có xã hội tính rõ nét nhất.Trong một tổ có ong chúa, ong lính và ong thợ. Ông chúa chỉ biết đẻ, ong lính chỉ biết đi chiến đấu, ong thợ chỉ biết xây dựng và đi kiếm lương thực.Chúng nó không thể sống đơn độc mà tồn tại. Chúng nó phải sống cho nhau, nhờ nhau và với nhau.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

- Rồi đây Phúc của chị sẽ vào đời để sống nhờ như thế. Để cảm nghiệm được những quyền lợi và bốn phận ấy. Phúc phải học tập, phải rèn luyện. Theo tâm lý của tuổi đang phát dục, Phúc muốn già từ cái nôi gia đình, để đi vào xã hội. Phúc thích chơi với bạn hơn là thích chơi với gia đình. Phúc thích nói chuyện với thầy cô hơn là với cha mẹ. Phúc thích gia nhập đoàn thể và sinh hoạt đoàn đội hơn là ru rú trong nhà với mẹ. Bây giờ Phúc bắt đầu cảm nghiệm được điều này là:

*“Đi cho biết đó biết đây
Ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn”.*

Theo qui luật xã hội đang khéo léo đưa Phúc ra xa gia đình em một chút mà thôi, để Phúc học làm người, Phúc không chỉ là con của chị, nó còn là con của xã hội loài người nữa. Vấn đề chỉ là thế.

Nhưng không giản dị chỉ có thể. Xã hội của chúng ta hôm nay đang bị ô nhiễm nặng nề. Phố xá, chợ búa, quán xá, rạp chiếu bóng... đều có thể bị nghi ngờ là thiếu lành mạnh. Bọn tệ nạn xã hội có thể hấp háy ở ngay trước cổng trường. Phúc có thể bị đe dọa ở bất cứ nơi nào. Vậy thì chúng ta phải làm gì và làm thế nào? Để giúp Phúc.

Tôi sẽ kể cho chị một vài ví dụ:

Có một bà mẹ có một thằng con trai cỡ tuổi của Phúc con chị. Bà khoe với tôi:

- Cháu ngoan lắm. Suốt ngày ở nhà với mẹ. Chẳng bao giờ chui thế là gì, chẳng biết đánh lộn bao giờ...
- Coi chừng kéo ngoan và ngu chỉ cách nhau có một gang tay.

Tôi mong rằng Phúc của chị không ở trường hợp này.

Hai vợ chồng nợ chỉ sanh được một đứa con gái. Bé là học sinh xuất sắc của trường. Bé tham gia sinh hoạt văn nghệ và xã hội của trường. Bé đi công tác thường xuyên. Đi đâu cũng được yêu thương và nuông chiều, đi

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo
nhiều đến mức độ mẹ chẳng biết con mình đi đâu. Trăm sự tin tưởng và phó
thác cho thầy cô.

Thế rồi một buổi sáng kia Bé đi thật sớm và không bao giờ trở về. Điện thoại réo suốt một tuần, rồi hai tuần. Cuối cùng thì công an thị xã đưa ra giả
thuyết: Có thể bé bị bắt cóc và bán qua Thái Lan.

Gia đình tin tưởng và phó thác cho nhà trường, nhưng không phổi hợp chặt
chẽ. Thế là có một khoảng trống... mà con mắt của cha mẹ lẫn nhà trường đều
không dòm tới. Khoảng trống không kiểm soát ấy là nguyên nhân của tai họa
lớn.

Rất nhiều thanh thiếu niên đi vào xã hội qua ngả vi tính.
Ngồi trước máy tính em gấp đủ thứ bạn, nói đủ thứ chuyện. Sống với sống cho
và sống nhờ kiểu này có vẻ ảo hơn thực. Nhưng chắc chắn một điều là vi tính
cung cấp cho các em vô số kiến thức, nhưng cũng rất chắc chắn là vi tính đã
giết chết nhiều linh hồn của tuổi trẻ.

Lại có một phụ huynh tâm sự với tôi rằng:

“ Từ ngày ba nó mua máy vi tính, nó không còn quay phá, không còn đi
chơi. Tôi mừng thầm thưa thầy, Cứ rảnh một phút nó ngồi vào bàn vi tính tìm
tài liệu học, say mê quên ngủ, quên ăn... Hôm qua ba nó lên lâu xem nó làm gì
mà không xuống ăn cơm, Trời ơi! Nó đang coi chương trình sex. Ba nó giận quá
đập luôn máy vi tính tan tành. Bảy triệu ruồi bay cái vù... ”

Vừa rồi có chương ca nhạc của nhóm sinh viên Gia Kiệm
phát học bổng cho học sinh nghèo hiếu học, và tôi có xin một học bổng cho học
trò tôi.

Tôi có vào thăm nhà một học sinh để lấy vài tấm hình thẻ để làm hồ sơ xin
học bổng, đồng thời xem gia cảnh của em (tôi có hẹn trước với gia đình).

- Chào thầy đến thăm, mời thầy vào nhà.
- Má nó ơi! Thằng Hưng đâu rồi.

- Nó đang chơi bên Bác Hai.
- Má nó kêu con về cho thầy chủ nhiệm gặp
- Lúc nó đi nó hẹn là 10h nó về, chỉ còn 5 phút nữa là 10h.

Đúng 10h thằng Hưng về thật. Thì ra thằng Hưng đi đâu (đi chơi, đi học....) bao lâu, khi nào về đều có trong kế hoạch của má nó. Giờ học, giờ chơi, giờ ở nhà, giờ ra ngoài nhất nhất đều được cân nhắc kỹ lưỡng và được thi hành nghiêm chỉnh.

Tôi cảm phục má của Hưng. Và tôi cũng thấy trước được Tương lai của học trò Hưng. Tôi mong rằng Phúc con chị cũng được giáo dục như thế.

B. KẾT THÚC VĂN ĐỀ

I. KẾT THÚC.

Có nhà giáo nào lại không muốn hết lòng cống hiến cho nghiệp giáo, không muốn mình có kỹ năng sư phạm cao để giúp học trò mình không chỉ có ý chí đương đầu với khó khăn thử thách của việc học mà còn cảm thấy thích học cùng với những kí năng sống. Đó mới chính là khả năng thu hút và giá trị của nghiệp làm giáo. Các nhà giáo luôn khơi gợi cảm xúc nơi học trò và chính học trò là nguồn tạo hứng khởi cho thầy cô thích thú gắn bó với nghề. Với chuyên đề sáng kiến kinh nghiệm “**Mỗi Giáo Viên Chủ Nhiệm Là Một Tấm Gương Đạo Đức Và Sáng Tạo**” đã giúp cho:

công tác chủ nhiệm của mỗi thầy cô, thành công
trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh đồng thời
tạo ra những con người sáng tạo cho xã hội.

Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, tích cực,
góp phần phát triển con người một cách toàn diện.

Huấn luyện, bồi dưỡng những kỹ năng giao tiếp -
Ứng xử chuẩn mực hướng đến việc xây dựng văn
hoa học đường theo hướng tích cực.

Kịp thời giúp cho học sinh sớm thay đổi hành vi và
lối sống.

Trong suốt quá trình sáu năm giảng dạy đồng thời sáu năm làm công tác chủ nhiệm tôi luôn ao ước viết được một chuyên đề về công tác chủ nhiệm và đây lần đầu tiên tôi trải lòng viết một sáng kiến về công tác chủ nhiệm, thật sự rất khó cho một giáo viên có tuổi đời còn trẻ, tuổi nghề còn non, nhưng qua việc thực hiện chuyên đề đã giúp tôi trưởng thành hơn trong nghiệp làm giáo dục. Tôi rất mong nhận được sự ủng hộ và đóng góp ý kiến của Hội đồng xét duyệt sáng kiến kinh nghiệm cùng các đồng nghiệp làm công tác chủ nhiệm.

II. KIẾN NGHỊ

Để chất lượng giáo dục toàn diện trong nhà trường đạt kết quả cao thì BGH phải luôn chú ý nâng cao chất lượng đội ngũ, đặc biệt là giáo viên chủ nhiệm. Muốn xây dựng được đội ngũ giáo viên chủ nhiệm vững mạnh thi BGH nên:

1) Lựa chọn giáo viên:

Có năng lực chuyên môn tốt, có uy tín với phụ huynh, được học sinh tin yêu và kính trọng.

Có khả năng tổ chức các hoạt động tập thể.

Có khả năng giáo dục, thuyết phục học sinh, nhiệt tình và thương yêu học sinh.

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo

2) Phân công chủ nhiệm hợp lý, giáo viên có năng lực, có kinh nghiệm chủ nhiệm lớp điểm hình. Có thể thực hiện phân công chủ nhiệm liên thông.

3) Vai trò giáo viên chủ nhiệm lớp rất quan trọng trong môi trường giáo dục chính vì vậy cần có chuyên ngành đào tạo chuyên nghiệp ở bậc đại học, cao đẳng.

Tài Liệu Tham Khảo:

Một số chuyên đề về công tác chủ nhiệm trong các trường THPT.

Đại cương tâm lý học trường đại học sư phạm.

Tâm lý sư phạm ở tuổi thanh thiếu niên.

Điều lệ trường trung học – Bộ GD và ĐT

Một số tài liệu công tác chủ nhiệm trên mạng

Chuyên đề công tác chủ nhiệm: Mỗi giáo viên chủ nhiệm là tấm gương đạo đức và sáng tạo